

МОН України
Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського, м. Київ
Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді МОН України
Національна наукова медична бібліотека України
ДВНЗ «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького»
Академія наук вищої школи України, Відділення фундаментальних проблем медицини
Клайпедський університет, Литва
Європейська Медична Асоціація, Бельгія
Всесвітнє товариство Медичного Ци-гун, Китай, Пекін
ВГО «Асоціація фахівців з народної і нетрадиційної медицини України»
Дніпровський медичний інститут традиційної і нетрадиційної медицини
Компанія «Roi Sanitatem Aqua», Україна-Словенія
Grand Hotel Sava****Zagreb****Рогашка Слатина, Словенія
ТОВ «Науково-дослідний інститут інформаційної медицини», Україна
ТОВ «Академія натуральної і комплементарної медицини», м. Київ

**науково-практичного симпозиуму з міжнародною участю,
залученням молодих вчених, студентів**

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ: «ЗДОРОВ'Я І ДОВГОЛІТТЯ –
ФУНДАМЕНТАЛЬНІ І КЛІНІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ,
ВПРОВАДЖЕННЯ. КОМПЛЕМЕНТАРНІ МЕТОДИ
ЯК ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ»**

22-23 жовтня 2021 року

Київ – 2021

УДК 615.089.(08)(477)

Г20

Актуальні питання: «Здоров'я і довголіття – фундаментальні і клінічні дослідження, впровадження. Комплементарні методи як здоровий спосіб життя».

Матеріали науково-практичного симпозиуму з міжнародною участю, залученням молодих вчених, студентів 22-23 жовтня 2021 року // за редакцією д. мед. н., проф. Т.П. Гарник, д. психол. н., доц. Н.А. Добровольської: Наукове видання. – Київ. – 2021. – 170 с.

У виданні представлені матеріали, а саме – тези доповідей науково-практичного симпозиуму з міжнародною участю «Актуальні питання: «Здоров'я і довголіття – фундаментальні і клінічні дослідження, впровадження. Комплементарні методи як здоровий спосіб життя», які були розглянуті у науковому заході ученими, практикуючими лікарями, провізорами, магістрами, студентами.

Рецензенти:

Горчакова Н.О.

д. мед. н., проф.

Національний університет ім. О.О. Богомольця.

Коваленко О.Є.

д. мед. н., проф.,

Національний університет охорони здоров'я України ім. П.Л. Шупика.

АКТИВУВАННЯ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ТА ПРОВІЗОРІВ-ІНТЕРНІВ МЕДИЧНІЙ БОТАНИЦІ І ФАРМАКОГНОЗІЇ З ЗАСТОСУВАННЯМ СИСТЕМИ MICROSOFT TEAMS

- **О.В. Мазулін**, д. фарм. н., проф., проф. каф. клін. фармац., фармакотерап., фармакогн. і фарм. хімії
Г.В. Мазулін, к. фарм. н., ст. викл. каф. фармакогн., фармакол. та ботан.
І.М. Шевченко, к. фарм. н., доц. каф. фармакогн., фармакол. та ботан.
Г.М. Рудник, к. фарм. н., доц. , доц. каф. фармакогн., фармакол. та ботан.
- *Запорізький державний медичний університет*

Вступ

Стрімке реформування вищої освіти в останні роки, орієнтування на забезпечення ефективності та якості навчання, потребує впровадження нових інформаційних on-line технологій. Активно здійснюється переосмислення ролі викладача у процесі надання необхідного рівня знань та практичних навичок. Це потребує ґрунтовних змін у методичних підходах для ефективного поєднання опосередкованої взаємодії студентів та провізорів-інтернів з викладачами під час вивчення предметів [4, 5]. Інформаційні технології відносно недавно увійшли в наше життя, поступово займаючи все нові ніші. Дистанційне навчання є важливим елементом у глобальному освітньому просторі. Воно виступає як ефективне доповнення традиційних форм освіти, як засіб часткового вирішення її актуальних проблем. Велике значення має активна участь тих, хто навчається, у освітньому процесі, застосуванням спеціалізованих сервісів пошуку відповідної інформації. Сучасні on-line технології вивчення ботаніки і фармакогнозії дозволяють не тільки опублікувати текст, зображення, аудіо- і відеодані для осіб, що навчаються, але і сприяти можливості ефективної інтерактивної взаємодії викладача зі студентами і провізорами-інтернами. Технології дистанційного навчання є могутнім засобом процесу пізнання. Стало можливим обмінюватися великими об'ємами учбових матеріалів та методичних розробок. Дистанційні освітні технології у формі on-line курсів стали звичним робочим інструментом навчання майбутнього провізора [4]. При цьому передбачається така організація освітнього процесу, коли той, хто навчається, активно самостійно працює за розробленою викладачем програмою і так як зазвичай віддалений від нього у просторі, а іноді і часі, може вести діалог за допомогою засобів дистанційного навчання та корпоративної пошти [1-4, 5]. На жаль у сучасній вищій школі

України викладають тільки основи медичної ботаніки і фармакогнозії, які застосувати на практиці інколи дуже складно, що пов'язано з різноманіттям професійних завдань, які доводиться виконувати майбутнім фахівцям сучасної фармацевтичної галузі. Останнім часом відбуваються суттєві зміни у медичній освіті у цілому та розробляються нові підходи до навчання. Підвищуються кваліфікаційні вимоги до провізора. Щоб відповідати вимогам часу, їм потрібно активно оновлювати набуті знання та постійно підвищувати кваліфікацію. Найбільш зручно це робити, на наш погляд, із застосуванням найбільш розповсюдженої та достатньо надійної системи Microsoft Teams.

Основна частина

При засвоєнні студентами і провізорами-інтернами програми медичної ботаніки та фармакогнозії слід зазначити, що інформація щодо дослідження ЛРС та фітопрепаратів у світі стрімко зростає. За даними Бостонського центру дослідження лікарських рослин, у світі в медичній практиці застосовується до 10 тис. видів. А відсоток фітопрепаратів, за прогнозами ВООЗ, у найближчі 20 років буде становити до 60%. Але при цьому істотно підвищується можливість прояву побічної дії лікарських засобів рослинного походження. Відомо, що ефективність самостійного навчання, більше ніж інших форм освіти, залежить від способів надання навчальних матеріалів, контролювання роботи і контактування з викладачем. Тому для розвитку цієї форми навчання насамперед необхідно впровадження новітніх інформаційних технологій і засобів комунікації. Студенти і провізори-інтерни повинні активно залучатися до дискусії з вирішенням у формі спілкування актуальних питань, пов'язаних з ідентифікацією рослин та ЛРС, особливостей призначення та побічної дії фітопрепаратів та спеціальних харчових продуктів.

Для підвищення ефективності самостійної роботи кафедрами розроблені та активно використовуються відповідні on-line курси з профільних дисциплін: «Медична ботаніка», «Фармакогнозія». Контент курсів поділяється на розділи і компоненти, які побудовані на основі щотижневого планування. Інформаційний матеріал представлений текстами, ілюстраціями, схемами та графіками, відеоматеріалами, доступними для ознайомлення. Контроль за засвоєнням проводиться за допомогою тестів. У результаті виконання завдань надається проміжна оцінка за кожен тему. Крім того, на сайтах кафедр надані додаткові матеріали, які включають методичні розробки, дидактичні матеріали, контрольні питання для підготовки до складання ліцензійних іспитів Крок-1, Крок-2 та Крок-3 «Фармація» та Державного іспиту, список першоджерел.

Дуже важливим фактором активізації самостійної роботи у процесі навчання є можливість взаємодії в on-line режимі з викладачами курсів.

Учасники проекту можуть переглядати курси необмежену кількість разів і повертатися до них крізь деякий час. Процес дозволяє навчатися у темпі, відповідному до особистих вимог, не обмежувати себе у виборі навчального закладу та можливостей до отримання знань у залежності від місця знаходження. Використовування у процесі навчання сучасних технологій надає корисні навички у подальшій професійній діяльності. При цьому передбачається самостійне планування терміну та розкладу занять, перелік необхідних предметів. У того, хто навчається, необхідна наявність міцної особистої мотивації, вміння отримувати знання самостійно, без постійної підтримки та дії викладача. Студенти і провізори-інтерни не завжди спроможні забезпечити себе достатньо якісними гаджетами для ефективної роботи. Але у цьому випадку можливе використання програми роботи з електронною поштою.

Висновки

Таким чином, дистанційне навчання студентів і провізорів-інтернів з предметів «Медична ботаніка» та «Фармакогнозія» у системі Microsoft Teams дозволяє розробити методологічний підхід до створення та впровадження навчально-методичних комплексів у процес їх самостійної роботи. При цьому стимулюється формування навичок активного самостійного засвоєння матеріалу, підвищується інтерес до предметів. Впроваджені технології доцільно використовувати для активування процесу самостійної роботи студентів і провізорів-інтернів при вивченні предметів «Медична ботаніка» і «Фармакогнозія» та подальшого вдосконалення учбового процесу у підготовці до КРОК-1, КРОК-2 та КРОК-3.

Література

1. Адамова І., Головачук Т. Дистанційне навчання: сучасний погляд на переваги та проблеми // *Витоки педагогічної майстерності: Зб. наук. праць.* – Полтава: Полтавський національний педагогічний університет ім. В. Г. Короленко, 2012. Вип. 10. С. 3-6.
2. Деменкова Т. А. Проектирование систем дистанционного обучения с элементами аппаратной поддержки: учебн. пособ. М.; МИРЭА, 2009. 175 с.
3. Информационно-коммуникативная среда в системе непрерывного профессионального развития медицинских кадров / С. А. Блащенко, Д. Е. Овчинников, М. И. Береславский и др. // *Мед. образов. и профес. развитие.* 2011. № 1. с. 23-30.
4. Лісовий В. М., Капустник В. А., В'юн В. В. Про стан та перспективи підготовки лікарів-інтернів у Харківському національному медичному університеті // *Сучасний стан та перспективи підготовки лікарів-інтернів у Харківському національному медичному університеті: Матер. XL наук.-метод. конф., присвяченої 210-й річниці Харків. нац. мед. універ.. Харків. 23 квітня 2014 р. Харків, ХНМУ, 2014. С. 3-8.*
5. Пахолко С. А. Стан впровадження дистанційної освіти в Україні / *Вісн. Черкаського ун-ту. Сер. Педагогічні науки. Черкаси, 2009. Вип. 155. С. 89-95.*

Ю.А. Кулакова, В.В. Король, О.М. Новосел	
Застосування мангостану в медицині	106
Е.Д. Крамар	
Ароматичні олії у подоланні наслідків COVID-19 і подальшої реабілітації людей	108
Т.П. Кривко, А.М. Лебедин	
Дослідження організації роботи аптечної професійної асоціації України	111
К.О. Левченко, В.В. Король, В.А. Рибак	
Значення вітамінів для покращання життєдіяльності спортсменів	112
Л.І. Литвинова, М.О. Липська	
Ознайомчий тур до Словенії, <i>Grand Hotel Sava****</i> (про можливість співробітництва українських лікарів та спеціалістів з оздоровлення)	113
L.I. Litvinova M.A. Lypskaya	
Study tour to Slovenia, <i>Grand Hotel Sava 4 *</i> (on the possibility of cooperation between ukrainian doctors and health specialists)	115
А.Л. Лоскутов	
Вплив пробіотиків на тривалість ремісії остеоартрозу у хворих на неалкогольний стеатогепатит на фоні хелікобактеріозу	116
Т.М. Луценко, М.А. Архипова, Д.Б. Старосила, С.Л. Рибалко, В.В. Мотроненко	
Противірусна та протибактерійна активність фітохімічних препаратів	118
К.В. Матвєєва, Л.І. Порцева	
Синергія ароматерапії і хореографія як дієвий захист від вірусних захворювань під час пандемій	119
О.В. Мазулін, Г.В. Мазулін, І.М. Шевченко, Г.М. Рудник	
Активування навчання студентів та провізорів-інтернів медичній ботаніці і фармакогнозії з застосуванням системи Microsoft Teams	122
Н.В. Мацюх, І.В. Лоскутова	
Профілактика загострень герпетичної інфекції у хворих із синдромом подразненого кишечника	125